

ACADEMICTALK

กองทัพเรือ กับความมั่นคงทางพลังงานของไทย

The Role of The Royal Thai Navy in Supporting Thailand's Energy Security

พล.ร.ต.ชูศักดิ์ ชูไพฑูรย์
ผู้ช่วยหัวหน้าคณะฝ่ายเสนาธิการ ประจำผู้บังคับบัญชา

RADM Chusak Chupaitoon
Assistant Chief of Staff Committee for Commanders

E-mail: chusak1935@gmail.com

บทคัดย่อ

กองทัพเรือ เป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีภารกิจหลักในการป้องกันประเทศทางทะเล การรักษาเส้นทางคมนาคมทั้งด้านฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน และยังมีหน้าที่ในการช่วยเหลือและพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ บทความเรื่องกองทัพเรือกับความมั่นคงทางพลังงานของไทย เป็นการกล่าวถึงการปฏิบัติภารกิจของกองทัพเรือในการลาดตระเวน การฝึก เพื่อป้องกันภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งพลังงานในทะเล และเส้นทางคมนาคมทางทะเล เพื่อรับประกันความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศให้เหมาะสมกับภัยคุกคามและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งกองทัพเรือต้องเพิ่มขีดความสามารถในการจัดหาเรือส่งกำลังบำรุงขนาดใหญ่ การจัดหาเรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง การจัดหาเรือดำน้ำ การจัดหาเรือรบเพิ่มเติมเพื่อจัดตั้งเป็นหมวดเรือคุ้มกัน รวมถึงการพัฒนาฐานทัพ ท่าเรือ และอู่ซ่อมเรือ ในฝั่งทะเลอันดามัน โดยให้เป็นไปตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล

คำสำคัญ: กองทัพเรือ, ความมั่นคง, ความมั่นคงทางพลังงาน

ABSTRACT

The Navy security agencies have the primary mission to protect the country by sea, the management and protection of routes including the Gulf of Thailand and the Andaman Sea. It also has a duty to help developing countries and as in various articles of the Navy, protect the energy security of Thailand. It is the assignment of the Thai Navy. The Navy patrols train to prevent potential threats to the power source of the ocean. For transport and maritime, to guarantee the energy security of the country to suit changing circumstances and threats. The Thai Navy needs to increase its capacity to supply large logistics ships, to supply offshore patrols, supplying submarines and the provision of additional warships to escort the vessels to form a fleet, including the development of military bases, port and ship repairs. In the Andaman Sea, the policy is based on National Security policy and the national security of the sea.

Keywords: Thai navy, Energy, Security, national power.

กล่าวนำ

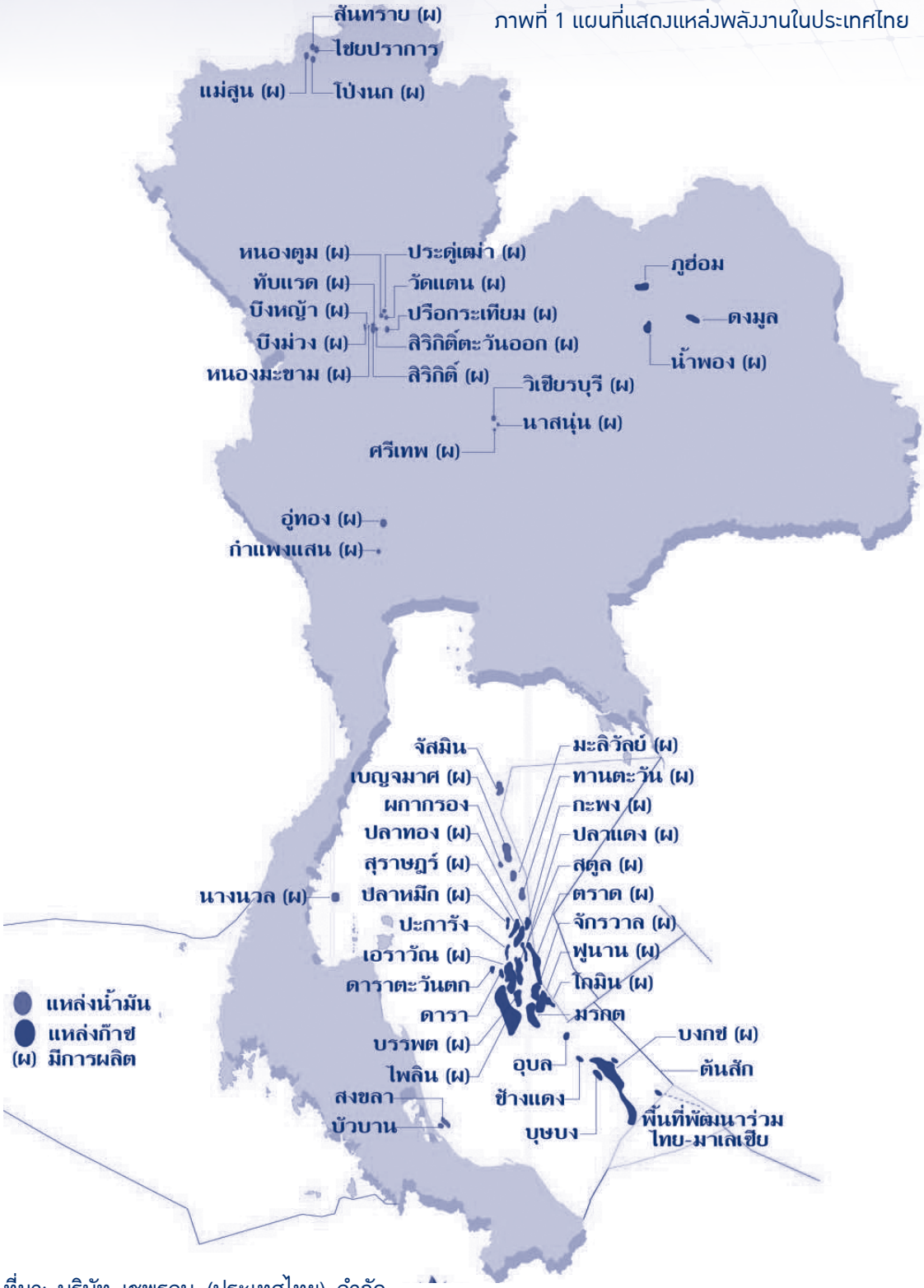
โลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ความมั่นคงในทุกบริบท ทั้งบริบทความมั่นคงภายใน ความมั่นคงด้านพรมแดน ความมั่นคงในภูมิภาค และความมั่นคงในระดับโลก หรือจะเรียกว่าความมั่นคงตามกำลังอำนาจแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการทหาร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมวัฒนธรรม และด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ซึ่งมีความสลับซับซ้อน เชื่อมโยง และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พลังงานที่เป็นที่รู้จักตั้งแต่อดีต เช่น ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ได้กลายเป็นวัตถุดิบที่สำคัญทั้งในการช่วยให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สะดวกสบายขึ้น ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น พลังงานจึงทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ จนศตวรรษนี้พลังงานสามารถจัดอยู่ในบริบทของความมั่นคงอีกสาขาหนึ่งก็ว่าได้ เพราะพลังงานมีการเชื่อมโยงและเปลี่ยนแปลงกับความมั่นคงด้านอื่น ๆ เช่น เชื่อมโยงกับความมั่นคงด้านการเมือง เพราะถูกบางประเทศสามารถใช้เป็นเหตุผลทางการเมืองแล้วเข้าไปทำสงครามยึดครองอีกประเทศหนึ่งได้ เช่น อิรักเข้ายึดครองคูเวต ในปี ค.ศ. 1990 หรือในกรณีรัสเซียใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองกับกลุ่มประเทศยุโรป เพราะยุโรปต้องพึ่งพาการนำเข้าทั้งก๊าซและน้ำมันจากรัสเซีย เป็นต้น ในส่วนประเทศไทยนับตั้งแต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาประเทศ จากเน้นเกษตรกรรมเป็นหลักไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม ได้มีการใช้พลังงานทั้งถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติเพื่อพัฒนาประเทศมาโดยตลอด แต่เป็นไปในรูปแบบการนำเข้าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหากประเทศไทยไม่สามารถผลิตหรือนำเข้าพลังงานได้แล้ว ย่อมกระทบกับความความมั่นคงของประเทศ รวมถึงความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างแน่นอน

กองทัพเรือนอกจากจะมีภารกิจหลักในการรักษาเอกราชอธิปไตยและความมั่นคงทางทะเลแล้ว ยังมีหน้าที่ในการช่วยเหลือการพัฒนาประเทศ และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลอีกด้วย ดังนั้น ในบทความนี้จะได้กล่าวเกี่ยวกับประเทศไทยกับความมั่นคงทางพลังงาน และบทบาทของกองทัพเรือที่ช่วยให้ประเทศไทยมีความมั่นคงทางพลังงานตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และในอนาคต

ประเทศไทยกับความมั่นคงทางพลังงาน

แหล่งพลังงานโดยเฉพาะพลังงานปิโตรเลียมของไทยที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบ และก๊าซธรรมชาติ ส่วนใหญ่จะอยู่ในทะเลด้านฝั่งอ่าวไทย (ดูภาพที่ 1) โดยแหล่งปิโตรเลียมบนบกอยู่ในบริเวณภาคเหนือและภาคกลาง ประกอบด้วย 1. แหล่งฝาง บริเวณ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ ปัจจุบันมีอัตราการผลิตน้ำมันดิบประมาณ 1,000 บาร์เรลต่อวัน 2. แหล่งสิริกิติ์ อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร อ.คีรีมาศ อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย และ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก ปัจจุบันมีอัตราการผลิตน้ำมันดิบประมาณ 30,000 บาร์เรลต่อวัน และก๊าซธรรมชาติที่ผลิตขึ้นมากับน้ำมันดิบประมาณ 25 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน 3. แหล่งวิเชียรบุรี ศรีเทพ นาสนุ่น แหล่งนาสนุ่นตะวันออก บ่อรังเหนือ วิเชียรบุรีส่วนขยาย และ L33 อยู่ในพื้นที่ อ.วิเชียรบุรี และ อ.ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ ปัจจุบันมีอัตราการผลิตน้ำมันดิบประมาณ 2,200 บาร์เรลต่อวัน 4. แหล่งอู่ทอง อยู่ในพื้นที่ อ.เมือง และ อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี ปัจจุบันมีอัตราการผลิตน้ำมันดิบประมาณ 350 บาร์เรลต่อวัน 5. แอ่งกำแพงแสน อยู่ในพื้นที่ อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ปัจจุบันมีอัตราการผลิตน้ำมันดิบประมาณ 500 บาร์เรลต่อวัน แหล่งปิโตรเลียมบนบกอยู่ในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจุบันมีแหล่ง

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงแหล่งพลังงานในประเทศไทย

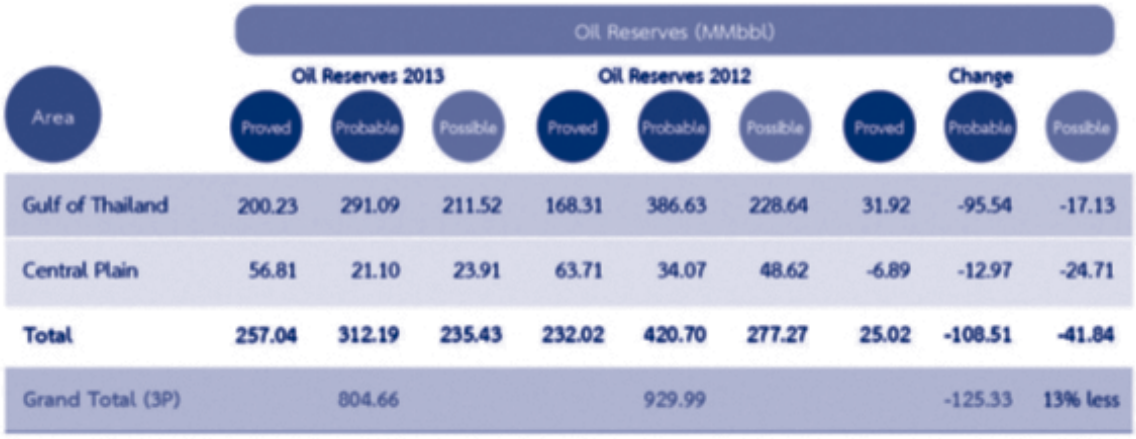
ที่มา: บริษัท เชพรอน (ประเทศไทย) จำกัด

ก๊าซธรรมชาติ 2 แหล่ง คือ 1. แหล่งก๊าซน้ำพอง บริเวณ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ปัจจุบันมีอัตราการผลิตก๊าซธรรมชาติประมาณ 15 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน 2. แหล่งก๊าซสินภูฮ่อม บริเวณ อ.หนองแสง จ.อุดรธานี ปัจจุบันมีอัตราการผลิตก๊าซธรรมชาติประมาณ 100 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และก๊าซธรรมชาติเหลวประมาณ 150 บาร์เรลต่อวัน แหล่งปิโตรเลียมในทะเลอ่าวไทย แหล่งจัสมิน และบานเย็นผลิตน้ำมันดิบประมาณ 12,000 บาร์เรลต่อวัน แหล่งบัวหลวงผลิตน้ำมันดิบประมาณ 7,400 บาร์เรลต่อวัน แหล่งสงขลาผลิตน้ำมันดิบประมาณ 17,500 บาร์เรลต่อวัน แหล่งเอราวัณ บรรพต สตูล ปลาทอง และแหล่งไพลินผลิตก๊าซธรรมชาติรวมกันประมาณ 1,640 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ก๊าซธรรมชาติเหลวประมาณ 53,800 บาร์เรลต่อวัน และน้ำมันดิบประมาณ 30,000 บาร์เรลต่อวัน แหล่งทานตะวัน เบญจมาศผลิตก๊าซธรรมชาติประมาณ 130 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และน้ำมันดิบประมาณ 25,000 บาร์เรลต่อวัน แหล่งบงกชผลิตก๊าซธรรมชาติประมาณ 650 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และก๊าซธรรมชาติเหลวประมาณ 21,000 บาร์เรลต่อวัน แหล่งอาทิตย์ผลิตก๊าซธรรมชาติประมาณ 300 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และก๊าซธรรมชาติเหลวประมาณ 11,500 บาร์เรลต่อวัน ในเขตพื้นที่ทับซ้อนกับประเทศมาเลเซียได้จัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย (Malaysia–Thailand Joint Authority: MTJA) เพื่อแสวงประโยชน์ในแหล่งปิโตรเลียมร่วมกัน และเริ่มผลิตปิโตรเลียมตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 ถึงเดือนมิถุนายน 2555 ส่งก๊าซธรรมชาติและก๊าซธรรมชาติเหลวเข้าประเทศไทยวันละประมาณ 760 ล้านลูกบาศก์ฟุต

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลของกระทรวงพลังงาน พบว่า ประเทศไทยแม้จะมีทรัพยากรด้านพลังงานปิโตรเลียม แต่มีทรัพยากรด้านพลังงานที่น้อยลงสวนทางกับความต้องการพลังงานที่มากขึ้น (รูปแบบการใช้พลังงานแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ พลังงานไฟฟ้า และพลังงานเชื้อเพลิง ซึ่งการผลิตไฟฟ้าของไทยใช้ก๊าซธรรมชาติถึงร้อยละ 72 ในการผลิต) ภาพรวมการใช้พลังงานปิโตรเลียมคิดเป็นร้อยละ 82 ของพลังงานทั้งหมด แบ่งเป็นก๊าซธรรมชาติร้อยละ 46 น้ำมันดิบร้อยละ 36 ถ่านหินร้อยละ 16 และอื่น ๆ ร้อยละ 2 โดยไทยมีขีดความสามารถในการผลิตน้ำมันดิบ 149,000 บาร์เรลต่อวัน ก๊าซเหลวธรรมชาติ 91,600 บาร์เรลต่อวัน ก๊าซเหลวธรรมชาติ 3,650 ลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (แบ่งเป็นผลิตในประเทศ 2,925 ลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และแหล่งพัฒนาร่วม 760 ลูกบาศก์ฟุตต่อวัน) ด้านการใช้ไทยมีอัตราการใช้น้ำมันดิบ 1 ล้านบาร์เรลต่อวัน และก๊าซธรรมชาติ 4,820 ลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ขณะที่แนวโน้มการใช้พลังงานปี พ.ศ. 2557 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2556 พบว่าความต้องการใช้พลังงานของไทยเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของเศรษฐกิจโลก โดยความต้องการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 ความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ความต้องการใช้พลังงานจากถ่านหินใกล้เคียงกัน และความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ซึ่งหมายความว่าไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานโดยเฉพาะน้ำมันดิบประมาณร้อยละ 80 ของปริมาณการใช้ต่อวัน ส่วนถ่านหินก็เช่นกันไทยต้องพึ่งพาการนำเข้า ซึ่งโดยส่วนใหญ่การนำเข้าพลังงานทั้งหมดใช้การขนส่งทางเรือ หรือเรียกว่าผ่านทางทะเลเป็นหลัก โดยนำเข้าน้ำมันจากตะวันออกกลางผ่านช่องแคบมะละกา อ่าวไทย เป็นเส้นทางหลัก ส่วนก๊าซธรรมชาตินำเข้าจากพม่าทางฝั่งทะเลอันดามัน กล่าวโดยสรุปไทยต้องนำเข้าพลังงานโดยเฉพาะปิโตรเลียมเป็นส่วนใหญ่เพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศ

สำหรับข้อมูลปริมาณปิโตรเลียมสำรองที่พิสูจน์แล้ว (P1) ของไทย ณ สิ้นปี 2556 ประกอบด้วย ก๊าซธรรมชาติ 8.41 ล้านลูกบาศก์ฟุต ก๊าซธรรมชาติเหลว 203.91 ล้านบาร์เรล และน้ำมันดิบ 257 ล้านบาร์เรล คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของปริมาณปิโตรเลียมสำรองของโลก (ดูภาพที่ 2) ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม มีปริมาณปิโตรเลียม

ภาพที่ 2 ปริมาณปิโตรเลียมสำรองของไทย

Area	Oil Reserves (MMbbl)								
	Oil Reserves 2013			Oil Reserves 2012			Change		
	Proved	Probable	Possible	Proved	Probable	Possible	Proved	Probable	Possible
Gulf of Thailand	200.23	291.09	211.52	168.31	386.63	228.64	31.92	-95.54	-17.13
Central Plain	56.81	21.10	23.91	63.71	34.07	48.62	-6.89	-12.97	-24.71
Total	257.04	312.19	235.43	232.02	420.70	277.27	25.02	-108.51	-41.84
Grand Total (3P)		804.66			929.99			-125.33	13% less

ที่มา: กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน

สำรอง ร้อยละ 0.2 ร้อยละ 0.2 และร้อยละ 0.3 ของโลกตามลำดับ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าปริมาณน้ำมันดิบสำรองของไทยมีน้อยมากและยังเสียเปรียบประเทศเพื่อนบ้านอย่างมากอีกด้วย

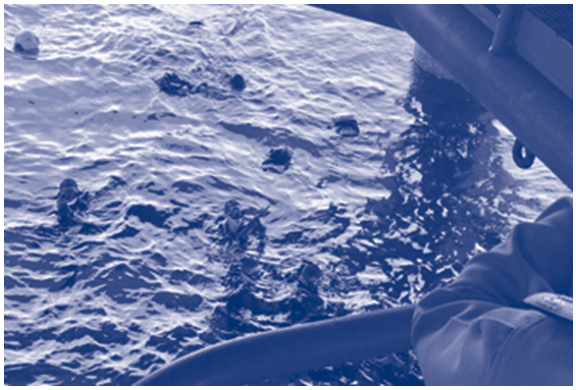
กองทัพเรือกับความมั่นคงทางพลังงานของไทย

กองทัพเรือเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงหน่วยงานหนึ่ง นอกจากจะมีภารกิจหลักในการป้องกันประเทศทางทะเล การรักษาเส้นทางคมนาคมทั้งด้านฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามันแล้ว ยังมีหน้าที่ในการช่วยเหลือและพัฒนาประเทศ ตัวอย่างหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางด้านพลังงานที่กองทัพเรือได้ปฏิบัติมาในอดีตที่สำคัญยิ่ง เช่น เหตุการณ์วีรกรรม ร.ล.สมุย (ลำที่ 1) ในสงครามมหาเอเชียบูรพา หรือสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2484 กองทัพเรือได้จัด ร.ล.สมุย เดินทางระหว่างกรุงเทพฯ และสิงคโปร์ เพื่อลำเลียงน้ำมันเชื้อเพลิงมาบรรเทาความขาดแคลน ภายหลังที่ประเทศไทยต้องร่วมรบกับญี่ปุ่นในสงครามมหาเอเชียบูรพาแล้วการค้าขายติดต่อกับต่างประเทศก็ถูกปิดลงโดยสิ้นเชิง สิ่งที่จำเป็นแก่เครื่องจักร เครื่องยนต์ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นนับวันก็จะขาดแคลนลงทุกที แม้กรมเชื้อเพลิงของกระทรวงกลาโหมจะมีโรงกลั่นน้ำมันได้เองที่ช่องนนทรีก็ตาม แต่ก็ไม่เพียงพอเพราะขาดน้ำมันดิบที่จะป้อนโรงงาน ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงได้ติดต่อขอซื้อน้ำมันจากญี่ปุ่น โดยมอบหมายให้กองทัพเรือรับหน้าที่จัดเรือไปบรรทุกน้ำมันจากสิงคโปร์มายังประเทศไทย ซึ่ง ร.ล.สมุยก็ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี สามารถลำเลียงน้ำมันได้ถึง 14 เที่ยว จนเที่ยวที่ 15 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2488 ร.ล.สมุยขณะอยู่ทางตะวันออกของเกาะคาบัสห่างออกไป 7 ไมล์ ได้ถูกตอร์ปิโดจากเรือดำน้ำซีไลออนจำนวน 2 นัด นัดแรกที่หัวเรือ และได้ยินเสียงระเบิดในเรือ ระยะติด ๆ กันนั้นก็ถูกยิงอีกนัดหนึ่งแล้วหัวเรือก็จมดิ่งลง เหตุการณ์นี้มีทหารเรือเสียชีวิตเป็นชาติพลีไป 311 คน

สำหรับในปัจจุบันกองทัพเรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับความมั่นคงทางพลังงานในหลายวิธีการ เช่น จัดกำลังทางเรือออกลาดตะเวนเพื่อคุ้มครองแหล่งปิโตรเลียมในทะเลอ่าวไทย ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้ปลอดภัยจากภัยคุกคามต่าง ๆ เช่น การก่อการร้ายทางทะเล การปล้นในทะเล เป็นต้น การฝึกร่วมระหว่างกองทัพเรือและ

ภาพที่ 3 การฝึกต่อต้านการก่อการร้าย ณ แท่นผลิตก๊าซธรรมชาติ โครงการบงกชใต้ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2558 ของหน่วยสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ

ที่มา: เว็บไซต์ www.sealthailand.com

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ในการประสานการปฏิบัติและดำเนินการเกี่ยวกับขั้นตอนการต่อต้านการก่อการร้าย บริเวณแท่นขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ เป็นประจำทุกปี (ดูภาพที่ 3)

การร่วมลาดตระเวน (Coordinated Patrol) ในช่องแคบมะละกาของกองทัพเรือมาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และไทย (ดูภาพที่ 4) ซึ่งกองทัพเรือไทยรับผิดชอบพื้นที่ด้านฝั่งทะเลอันดามันเพื่อคุ้มครองเรือสินค้าและเรือน้ำมันที่ใช้เส้นทางผ่านช่องแคบมะละกา ที่เชื่อมต่อระหว่างทะเลจีนใต้และมหาสมุทรอินเดียให้ปลอดภัยจากภัยคุกคามต่าง ๆ โดยเฉพาะโจรสลัดที่ยังเป็นภัยคุกคามหลักในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่จนถึงขณะนี้

อย่างไรก็ตาม แม้กองทัพเรือจะได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มขีดความสามารถที่มีอยู่แล้ว ทั้งในพื้นที่อ่าวไทย ฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่พัฒนาร่วม และเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ แต่กองทัพเรือยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มเติมขึ้นอีก เพื่อให้สามารถรับประกันความมั่นคงทางด้านพลังงานของไทยได้ เช่น การจัดหาเรือส่งกำลังบำรุงขนาดใหญ่ที่มีอาวุธป้องกันตัวเองได้ให้เพียงพอเพื่อทำหน้าที่เช่นเดียวกับ ร.ล.สมุย ปัจจุบันกองทัพเรือมีเพียง ร.ล.สิมิลันที่มีขีดความสามารถบรรทุกน้ำมันน้ำดีเซล 8,000 ตัน น้ำมัน JP-5 2,000 ตัน น้ำมันหล่อลื่น 70 ตัน สรรพาวุธ 450 ตัน น้ำจืด 1,100 ตัน เสบียงแห้ง 100 ตัน และเสบียงสด 100 ตัน ปืนกลขนาด 20 มม. แท่นเดี่ยวจำนวน 4 แท่น เพียงลำเดียว (ดูภาพที่ 5) ประจำการอยู่ด้านอ่าวไทย ซึ่งควรจะจัดหาเพิ่มอีกอย่างน้อย 2 ลำ รวมเป็น 3 ลำ เพื่อให้ออกปฏิบัติการ 1 ลำ พร้อมออกปฏิบัติการ 1 ลำ และพักหรือซ่อมบำรุงให้มีความพร้อมอีก 1 ลำ

นอกจากนี้การจัดหาเรือลาดตรวจการณ์ไกลฝั่ง เช่น ชุด ร.ล.ปัตตานี เพื่อลาดตระเวนคุ้มครองแท่นขุดเจาะในอ่าวไทยในพื้นที่พัฒนาร่วม รวมถึงในเส้นทางคมนาคมที่สำคัญที่อาจอยู่นอกพื้นที่เศรษฐกิจจำเพาะของไทย ซึ่งจำนวนต้องจัดหาได้ครบทุกหน่วยกำลัง ทั้งด้านฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ทัพเรือภาค 1, 2 และ 3 ที่ควรมีทัพเรือภาคละ 3 ลำ เป็นอย่างน้อย นอกจากนี้หากจำเป็นจะต้องส่งกำลังทางเรือไปคุ้มครองเรือน้ำมันในเส้นทางคมนาคมทางทะเลที่ห่างไกล เช่น ในพื้นที่ที่กำลังเกิดความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ กองทัพเรือไทยก็จำเป็นต้องจัดหาเรือดำน้ำเพื่อใช้ในการปฏิบัติภารกิจนี้ด้วย ในขณะเดียวกันกองทัพเรือไทยก็จำเป็นต้องพัฒนา

ภาพที่ 4 การประชุมเกี่ยวกับการลาดตระเวนร่วมในช่องแคบมะละกา

ที่มา: เว็บไซต์กองทัพเรือ www.navy.mi.th

ภาพที่ 5 ร.ล.สิมิลัน เรือส่งกำลังบำรุงขนาดใหญ่ของกองทัพเรือไทย

ที่มา: เว็บไซต์กองทัพเรือ www.navy.mi.th

ฐานทัพอู่ซ่อมเรือเพิ่มเติม โดยเฉพาะด้านฝั่งทะเลอันดามัน ที่มีฐานทัพเรือเพียงแห่งเดียวและยังไม่มีอู่ซ่อมเรือ ก็จำเป็นต้องพัฒนาพื้นที่เพื่อตั้งฐานทัพเรืออย่างน้อยอีก 1 แห่ง (ตามหลักยุทธศาสตร์ทางเรือ ชายฝั่งทะเลต้องมีฐานทัพอย่างน้อย 2 แห่ง เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามกระจายกำลังเข้าดำเนินการ และทำให้ฝ่ายเรามีหนทางปฏิบัติในการใช้กำลังทางเรือมากกว่า 1 หนทาง) รวมถึงการสร้างอู่เรือเพื่อให้สามารถซ่อมเรือในฝั่งทะเลอันดามันได้ โดยไม่ต้องวิ่งกลับมาซ่อมที่ฐานทัพเรือสัตหีบหรือสมุทรปราการ อันเป็นความสิ้นเปลืองทั้งงบประมาณ เวลา และความเสี่ยงที่จะถูกสกัดกั้นได้ เพราะต้องผ่านประเทศอื่น ๆ อีกทั้งหากอ่าวไทยที่เสี่ยงต่อการถูกปิดอ่าวได้โดยง่ายจนไม่สามารถใช้การได้ ไทยก็สามารถใช้ขีดความสามารถด้านฝั่งทะเลอันดามันในการลำเลียงน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเข้ามาในประเทศได้ และประการสุดท้าย กองทัพเรือไทยจำเป็นต้องมี กำลังทางเรือที่เพียงพอที่จะจัดตั้งเป็นหมวดเรือคุ้มกัน เพื่อคุ้มกันกระบวนเรือลำเลียง ไม่ว่าจะเป็นเรือสินค้า เรือน้ำมัน และเรือบรรทุกยุทธภัณฑ์จากภายนอกประเทศให้สามารถเดินทางเข้ามาสู่ประเทศไทยได้ ทั้งในเวลาปกติและเวลาสงคราม เป็นต้น

สรุป

พลังงานที่เป็นที่รู้จักกันดีตั้งแต่ในอดีต เช่น ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติได้กลายเป็นวัตถุดิบที่สำคัญทั้งในการช่วยให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สะดวกสบายขึ้น ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง พลังงานจึงทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ จนศตวรรษที่ 21 นี้พลังงานสามารถจัดอยู่ในบริบทของความมั่นคงอีกสาขาหนึ่ง ประเทศไทยแม้จะสามารถผลิตพลังงานเองได้ทั้งแหล่งพลังงานที่อยู่บนบกและแหล่งพลังงานที่อยู่ในทะเล แต่ก็ยังผลิตได้น้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้น ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาไทยเคยประสบปัญหาด้านพลังงานมาแล้วในสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา จนทำให้กองทัพเรือไทยต้องใช้ ร.ล.สมุยลำเลียงน้ำมันจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในประเทศ แม้ ร.ล.สมุยจะปฏิบัติภารกิจได้เป็นอย่างดี แต่สุดท้ายก็ถูกภัยคุกคามจากเรือดำน้ำยิงจนจมทำให้ภารกิจนี้สิ้นสุดลง ในปัจจุบันกองทัพเรือได้ปฏิบัติหน้าที่ในการลาดตระเวน การฝึกเพื่อป้องกันภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งพลังงานในทะเล และเส้นทางคมนาคมทางทะเลที่สำคัญ แต่ขีดความสามารถที่มีอยู่จำเป็นต้องพัฒนาเพื่อรับประกันความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศให้เหมาะสมกับ

ภัยคุกคามและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น กองทัพเรือควรเพิ่มขีดความสามารถ เช่น การจัดหาเรือส่งกำลังบำรุงขนาดใหญ่ การจัดหาเรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง การจัดหาเรือดำน้ำ การจัดหาเรือรบเพิ่มเติมเพื่อจัดตั้งเป็นหมวดเรือคุ้มกันได้ รวมถึงการพัฒนาฐานทัพท่าเรือและอู่ซ่อมเรือในฝั่งทะเลอันดามันเพิ่มขึ้นด้วย

บรรณานุกรม

รัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์. **"นโยบายความมั่นคงแห่งชาติและนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล".** เอกสารประกอบการบรรยาย ณ วิทยาลัยการทัพเรือ, 9 พฤศจิกายน 2558 .

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ, กระทรวงพลังงาน. **"พันธกิจของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ"**. เอกสารประกอบการบรรยาย ณ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 20 ตุลาคม 2558 .

ชัยพร เชียนพาณิช. **"สถานการณ์พลังงานของประเทศไทย"**. (Online). Available: https://www.thaienergyinfo.com, 2558.

ผู้จัดการออนไลน์. "ไทยเปลี่ยนเรื่องพลังงานอย่างไร". (Online). Available : https://www.manager.co.th, 2558.